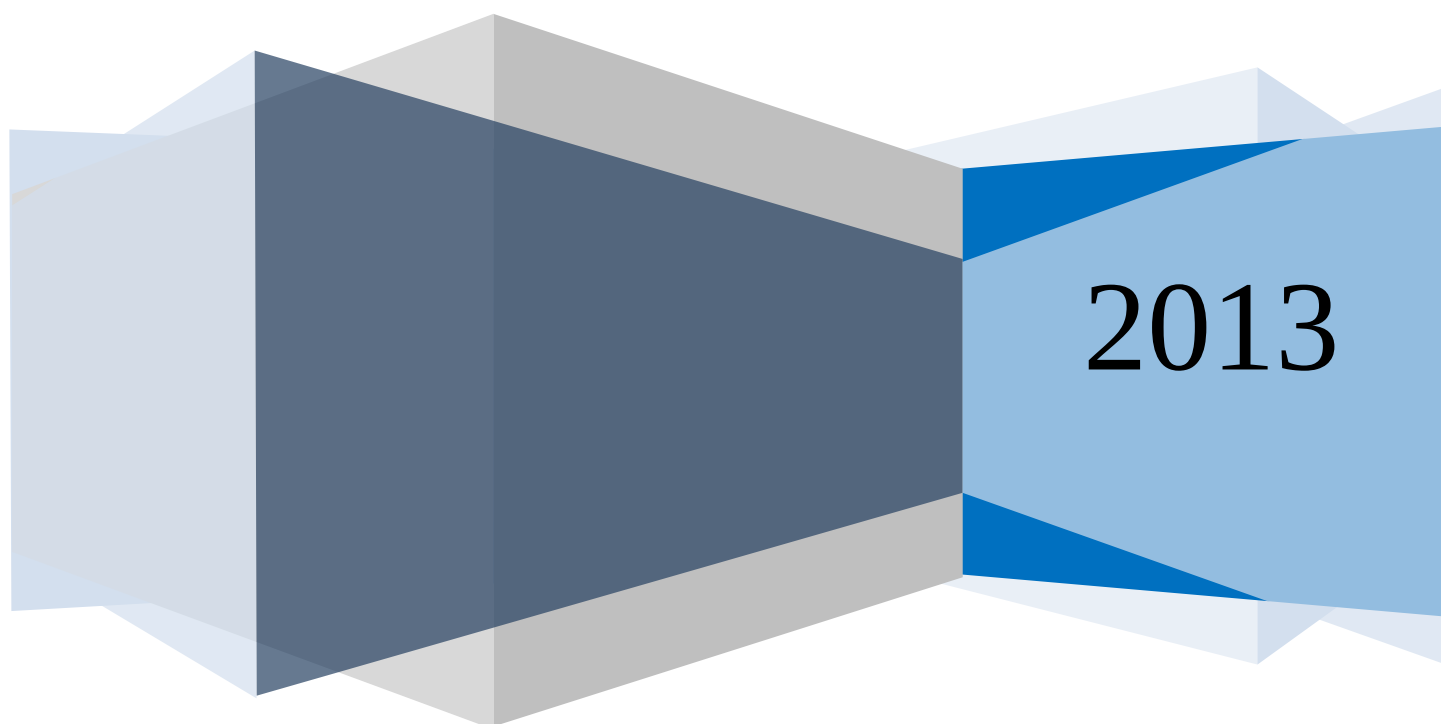

CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2013

Województwo warmińsko-mazurskie

Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska
Dr Agnieszka Komor
Dr Patrycjusz Zarębski
Mgr Magdalena Typa

Warszawa, październik 2013 r.

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa warmińsko-mazurskiego

Województwo warmińsko-mazurskie jest położone w północno-wschodniej części kraju, przy czym jako jedyne województwo w Polsce od północy graniczy z rosyjskim Obwodem Kaliningradzkim, co daje duże możliwości współpracy z rynkami Europy wschodniej, w tym z Rosją. Województwo posiada duże możliwości rozwoju produkcji wysokiej jakości żywności, co jest uwarunkowane korzystną strukturą wielkości gospodarstw oraz występowaniem wolnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Głównymi atutami województwa są:

- korzystne warunki przyrodnicze (pojezierza, lasy) dla rozwoju turystyki, agroturystyki oraz „czystego” przemysłu w oparciu o wykorzystanie energii odnawialnych,
- Projektowane trasy A1 i Via Baltica dają w przyszłości szanse uzyskania bardzo dobrych połączeń komunikacyjnych,
- województwo posiada port morski w Elblągu, który znajduje się nad Zalewem Wiślanym. Obecnie realizowany jest projekt budowy kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną w oparciu o współpracę z Ukrainą, co dodatkowo podnosi walory komunikacyjne regionu,
- w województwie funkcjonują wysoko oceniane instytucje naukowe oraz kierunki studiów głównie ukierunkowane na rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze: Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie oraz Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie: Wydział Bioinżynierii Zwierząt, Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa, Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa, Wydział Nauk o Żywności;
- największymi miastami województwa są Olsztyn i Elbląg. Olsztyn jest głównym ośrodkiem przemysłu spożywczego, oponiarskiego i drzewnego oraz turystyki. Elbląg to ważny ośrodek przemysłu ciężkiego, port morski oraz ośrodek turystyki.

Zbiórczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa warmińsko-mazurskiego

Wyszczególnienie	Województwo warmińsko- mazurskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2010 r. (zł/osoba)	27228	37096	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2012)	1450697	38533299	3,8%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2012 r. (osoby)	15036	484999	3,1%
Absolwenci szkół średnich w 2012 r. (osoby)	16300	421317	3,9%
Liczba pracujących w 2012 r. (osoby)	422880	13911203	3,0%
Struktura pracujących w 2012 r.	sektor rolniczy 16,5% sektor przemysłowy 29,9% sektor usługowy 53,6%	sektor rolniczy 17,1% sektor przemysłowy 27,4% sektor usługowy 55,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2011 r. (mln zł)	309,8	73704,4	0,4%
Kapitał spółek w 2011 r. (mln zł)	1653	194160,6	0,9%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– SSE Suwalska, podstrefa: m. Elk, gm. Gołdap – SSE Warmińsko-Mazurska, podstrefa: gm. Barczewo, gm. Bartoszyce, gm. Dobrze Miasto, gm. Iłowo-Osada, gm. Morąg, gm. Nidzica, gm. Olecko, gm. Olsztynek, gm. Orzysz, gm. Pasłęk, gm. Piecki, gm. Pisz, gm. Szczytno, gm. Wielbark, m. Bartoszyce, m. Elbląg, m. Iława, m. Lidzbark Warmiński, m. Mrągowo, m. Nowe Miasto Lubawskie, m. Olsztyn, m. Ostróda			
Wyróżniające oceny PAI_2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Turystyka klasa C	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	Elbląg, Olsztyn	
	Klasa B		
Gminy	Klasa A	Działdowo (1), Iława (1), Lubawa (1), Ostróda (1), Elbląg (1), Elk (1), Giżycko (1), Bartoszyce (1), Górowo Iławeckie (1), Kętrzyn (1), Lidzbark Warmiński (1), Mrągowo (1), Stawiguda (2), Szczytno (1), Olsztyn (1)	
	Klasa B	Braniewo (1), Nowe Miasto Lubawskie (1), Olecko (3), Gołdap (3), Węgorzewo (3), Mikołajki (3), Nidzica (3), Biskupiec (3), Dywity (2)	

Źródło: opracowanie własne.

Województwo warmińsko-mazurskie dostarczyło w 2010 r. 2,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 27228zł, przy średniej dla Polski 37096 zł. Wynik ten plasuje województwo na 13 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2010 wyniosła 157%, przy średniej dla Polski równej 168%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 53,6% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 16,5% i 29,9% pracujących (GUS, BDR 2013).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 1450697 mieszkańców, co stanowiło 3,8% ludności Polski. W województwie warmińsko-mazurskim struktura wieku w roku 2012 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,3% osób, produkcyjny: 65,0% i poprodukcyjny: 15,7% (Polska analogicznie: 18,3%, 63,9% i 17,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2013 r. 20,4%, dla porównania w Polsce - 13%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2013 wyniosło 3045,3 zł, czyli 80,8% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 9 uczelni wyższych, w których kształcą się 45 tys. studentów, czyli 2,7% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 4,4% uczniów województwa, natomiast do techników 4,0%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: branża rolno-spożywcza, meblarska, turystyczna, sprzętu sportowego oraz wyrobów z gumy.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 2 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

- SSE Suwalska, podstrefa: m. Elk, gm. Gołdap,
- SSE Warmińsko-Mazurska, podstrefa: gm. Barczewo, gm. Bartoszyce, gm. Dobrze Miasto, gm. Iłowo-Osada, gm. Morąg, gm. Nidzica, gm. Olecko, gm. Olsztynek, gm. Orzysz, gm. Pasłęk, gm. Piecki, gm. Pisz, gm. Szczytno, gm. Wielbark, m. Bartoszyce, m. Elbląg, m. Iława, m. Lidzbark Warmiński, m. Mrągowo, m. Nowe Miasto Lubawskie, m. Olsztyn, m. Ostróda.

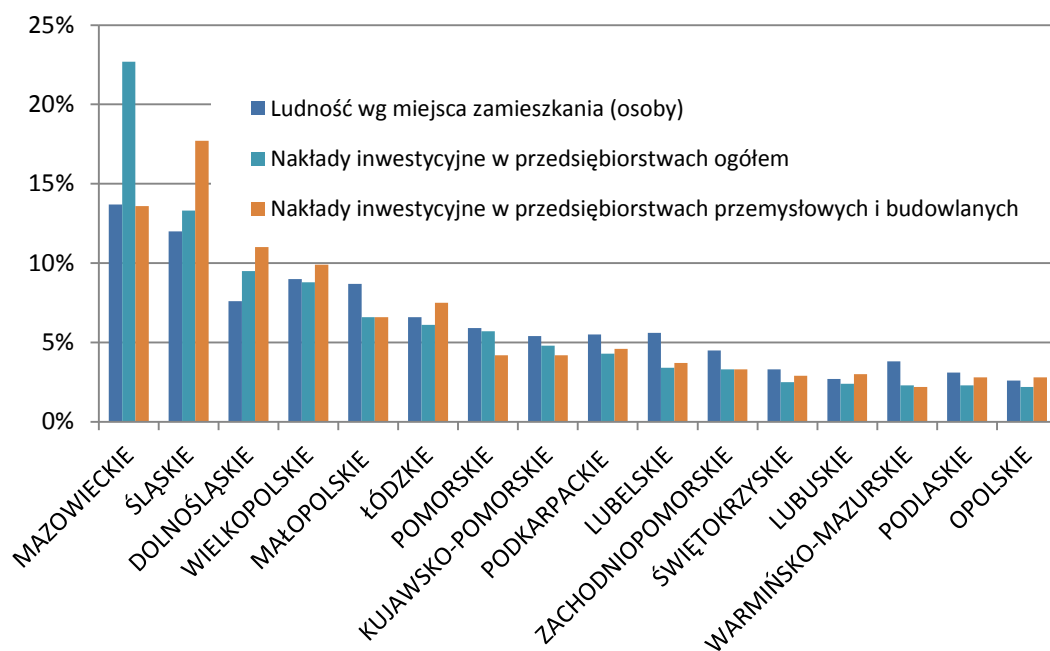
2. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i Unii Europejskiej

Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się niską ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy E wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI 2_GN.¹ Natomiast korzystnie należy ocenić atrakcyjność inwestycyjną województwa dla projektów turystycznych, o czym świadczy ocena C wskaźnika zarówno w wersji rozbudowanej (PAI2_I), jak i uproszczonej wersji wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI1_I). Wstępny wynik analizy w oparciu o wskaźnik PAI1_G pozwala też wyróżnić to województwo, jako korzystne miejsce inwestycji w handel i naprawy o tradycyjnym charakterze.

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Na ich bazie województwo warmińsko-mazurskie uzyskało ocenę D dla całej gospodarki regionalnej, a dla poszczególnych sekcji - E lub F.

Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

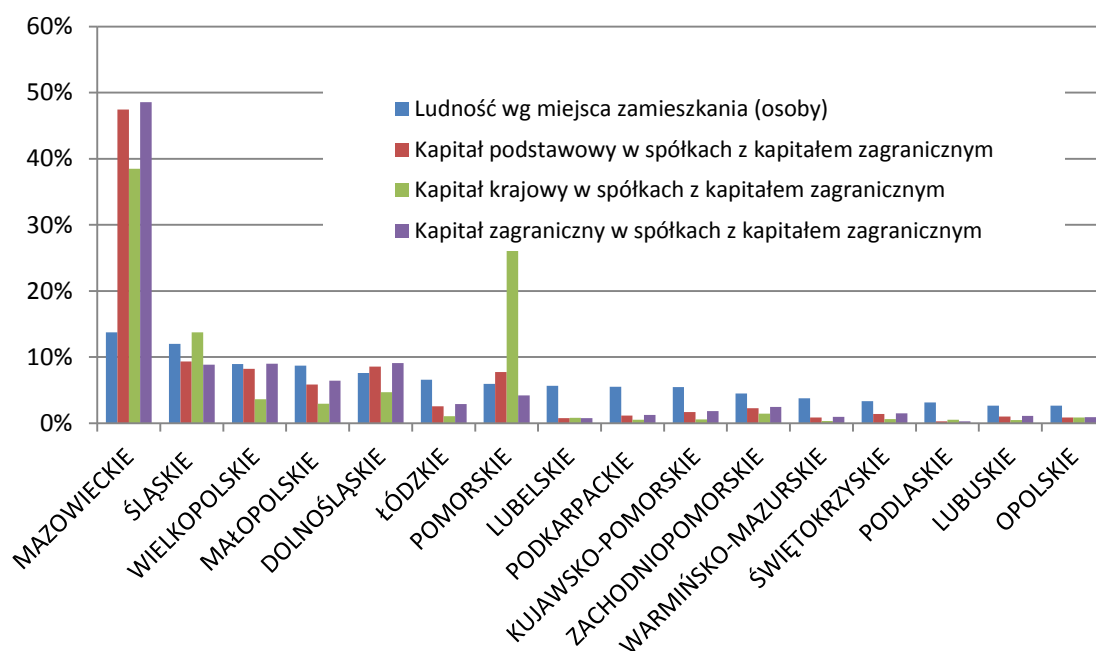
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013).

¹ Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

Region warmińsko-mazurski w roku 2011 zajął czternaste miejsce w Polsce pod względem wartości nakładów inwestycyjnych dokonywanych w przedsiębiorstwach. Udział województwa w zaludnieniu jest równy 3,8%, podczas gdy udział w krajowych nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstw wyniósł tylko 2,3%. Dotyczy to także nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach przemysłowych i budowlanych. Wskazuje to na niedocenywanie potencjału rynkowego tego regionu przez inwestorów. Jednak dotyczy to głównie polskich przedsiębiorców. Wniosek taki można wysnuć na podstawie analizy wartości kapitału nagromadzonego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego - por. rysunek 2.

Rysunek 2. Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

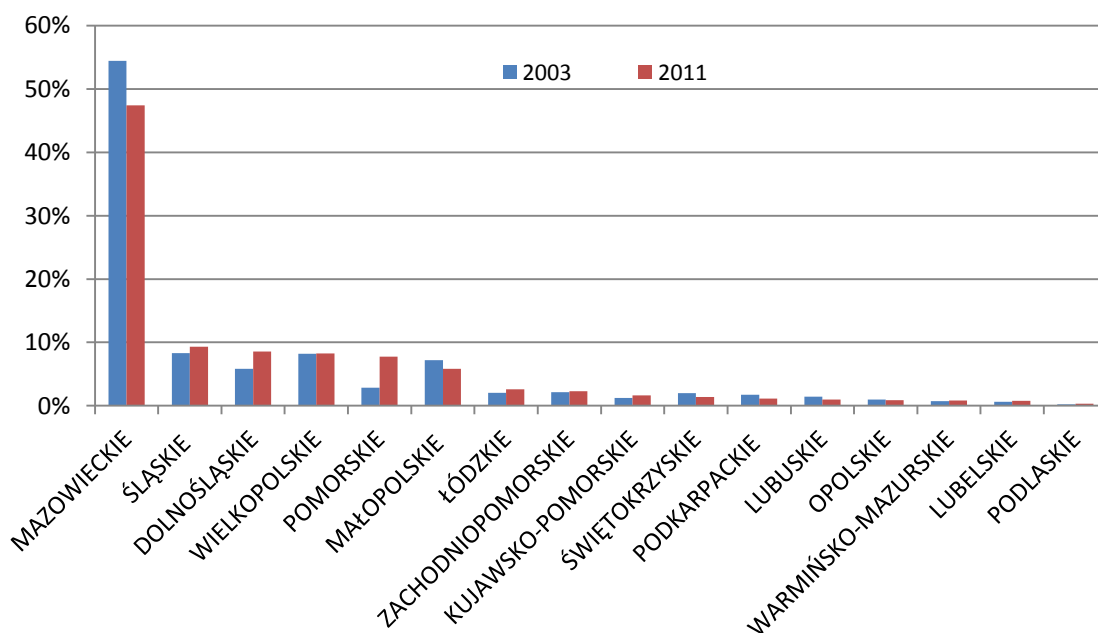

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013).

Na województwo warmińsko-mazurskie przypada tylko 0,9% wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Jest to niewiele wobec 3,8-procentowego udziału w zaludnieniu Polski. W latach 2003-2011 województwo podniosło nieco podniosło swoją pozycję konkurencyjną na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych mierzoną udziałem województwa w krajowej wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego z 0,75% do 0,85% – por. rys.3.

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2011 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 13.11.2013.

Szansą dla województwa warmińsko-mazurskiego może być staranne przygotowanie terenów inwestycyjnych, przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do posiadanych walorów lokalizacyjnych.

Województwo warmińsko-mazurskie jest rozpatrywane jako potencjalna lokalizacja na tle innych regionów europejskich. Biorąc pod uwagę czynnik innowacyjności, rynkowy oraz kapitału ludzkiego region ten można zaklasyfikować na 243 pozycji wśród 270 regionów szczebla NUTS2 w UE przyznać klasę F – por. Tabela 2 w Aneksie.

Województwo ma przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę B. Mimo niskiej pozycji rankingowej może konkurować z regionami niżej ocenionymi, takimi jak: **hiszpańskie**: Region Murcia; **bułgarskie**: Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen oraz Severozapaden; **greckie**: Peloponnisos; **włoskie**: Calabria, Basilicata; **słowackie**: Stredné Slovensko, Východné Slovensko; **portugalskie**: Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores oraz Centro (PT); **rumuńskie**: Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Nord-Est oraz Sud - Muntenia; **węgierskie**: Dél-Alföld; Észak-Alföld.

3. Zróźnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa warmińsko-mazurskiego należy zaliczyć: Elbląg, Olsztyn - patrz tab. 2.

Tabela 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa warmińsko-mazurskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Olsztyn	0,348	A	A	A	A	A
Elbląg	0,300	A	A	B	C	A
Powiat ełcki	0,257	C	C	C	B	C
Powiat mrągowski	0,253	C	C	C	A	C
Powiat węgorzewski	0,241	C	C	D	B	D
Powiat giżycki	0,240	C	C	C	B	C

Źródło: opracowanie własne.

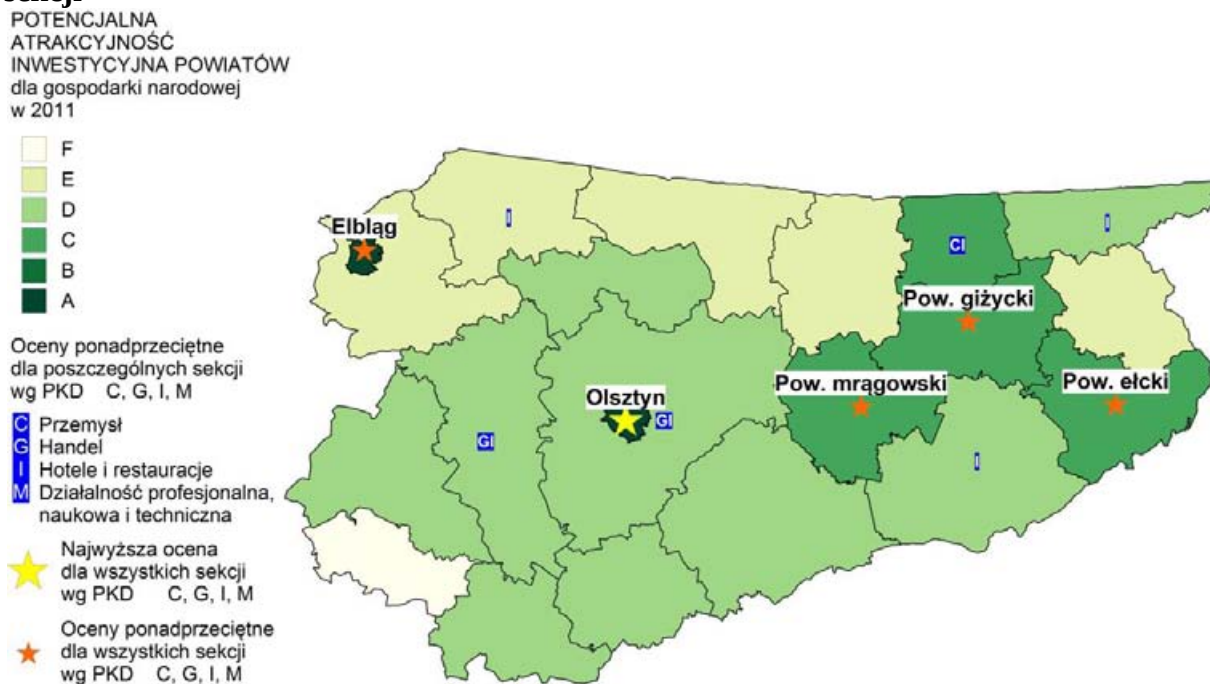
Wymienione powiaty poza powiatami ełckim, mrągowskim, węgorzewskim, giżycki charakteryzują się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną. Na wyróżnienie zasługuje powiat grodzki Olsztyn z uwagi na uzyskanie przez te jednostki klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej.

W odniesieniu do analizowanych sekcji należy wyróżnić dodatkowo następujące powiaty:

- ełcki, mrągowski, węgorzewski, giżycki (klasa C) dla sekcji C,
- ełcki, mrągowski, giżycki, olsztyński, ostródzki (klasa C) dla sekcji G,
- Elbląg, olsztyński, ostródzki, gołdapski, piski, braniewski (klasa C) dla sekcji I i ełcki, mrągowski, giżycki dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa warmińsko-mazurskiego zawiera rysunek 3.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: Działdowo (1), Iława (1), Lubawa (1), Ostróda (1), Elbląg (1), Ełk (1), Giżycko (1), Bartoszyce (1), Górowo Iławeckie (1), Kętrzyn (1), Lidzbark Warmiński (1), Mrągowo (1), Stawiguda (2), Szczytno (1), Olsztyn (1). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 2 Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa warmińsko-mazurskiego w dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_G N	PAI1_G N	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Ostróda (1)	0,289	A	A	A	A	A
Kętrzyn (1)	0,278	A	A	A	B	A
Działdowo (1)	0,278	A	A	A	B	A
Szczytno (1)	0,271	A	A	A	C	A
Ełk (1)	0,265	A	A	A	A	A
Iława (1)	0,264	A	A	A	A	A
Olsztyn (1)	0,264	A	A	A	A	A
Mrągowo (1)	0,263	A	A	A	A	A
Bartoszyce (1)	0,260	A	A	A	C	A
Giżycko (1)	0,253	A	A	A	A	A
Górowo Iławeckie (1)	0,251	A	A	A	B	A
Elbląg (1)	0,248	A	A	A	A	A

Lidzbark Warmiński (1)	0,248	A	A	A	A	A
Lubawa (1)	0,235	A	A	A	B	A
Stawiguda (2)	0,234	A	A	A	A	A
Nowe Miasto Lubawskie (1)	0,214	B	B	A	B	B
Nidzica (3)	0,214	B	B	C	C	A
Węgorzewo (3)	0,210	B	B	C	C	B
Braniewo (1)	0,210	B	B	B	D	A
Dywity (2)	0,209	B	B	B	B	A
Biskupiec (3)	0,206	B	B	C	C	A
Mikołajki (3)	0,201	B	B	C	A	C
Gołdap (3)	0,200	B	C	C	C	B
Olecko (3)	0,199	B	C	C	D	B

(1) – gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska
Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Braniewo (1), Nowe Miasto Lubawskie (1), Olecko (3), Gołdap (3), Węgorzewo (3), Mikołajki (3), Nidzica (3), Biskupiec (3), Dywity (2). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

Cecha ta nie występuje natomiast we wszystkich gminach zaliczonych do klasy C. Warunek ten spełniły tylko gminy: Będzino (2), Borne Sulino (3), Połczyn-Zdrój (3), – patrz tablica 3 w aneksie.

W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić następujące gminy klasy C:

- Iłowo-Osada (2), Lidzbark (3), Młynary (3), Tolkmicko (3), Iława (2), Susz (3), Morąg (3), Ełk (2), Giżycko (2), Ryn (3), Olecko (3), Pisz (3), Ruciane-Nida (3), Gołdap * (3), Orneta (3), Barczewo (3), Dobrze Miasto (3), Gietrzwałd (2), Jonkowo (2), Olsztynek (3), Szczytno (2), Świętajno (2) - dla sekcji C,
- Frombork (3), Lidzbark (3), Milejewo (2), Młynary (3), Tolkmicko (3), Iława (2), Morąg (3), Giżycko (2), Ryn (3), Olecko (3), Orzysz (3), Pisz (3), Gołdap (3), Węgorzewo (3), Orneta (3), Mikołajki (3), Nidzica (3), Barczewo (3), Biskupiec (3), Dobrze Miasto (3), Jonkowo (2), Olsztynek (3), Świętajno (2) - dla sekcji G,
- Iłowo-Osada (2), Lidzbark (3), Godkowo (2), Młynary (3), Iława (2), Morąg (3), Ostróda (2), Ełk (2), Ryn (3), Orzysz (3), Pisz (3), Gołdap (3), Pozezdrze (2), Węgorzewo (3), Bartoszyce (1), Kętrzyn (2), Reszel (3), Lidzbark Warmiński (2), Piecki (2), Sorkwity (2), Nidzica (3), Biskupiec (3), Olsztynek (3), Szczytno (1), Jedwabno (2), Pasym (3), Rozogi (2), Szczytno (2), Świętajno (2) - dla sekcji I,
- Frombork (3), Iłowo-Osada (2), Lidzbark (3), Pasłęk (3), Susz (3), Morąg (3), Ełk (2), Giżycko (2), Ryn (3), Reszel (3), Mikołajki (3), Barczewo (3), Olsztynek (3), Szczytno (2) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa warmińsko-mazurskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa warmińsko-mazurskiego

POTENCJALNA
ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej
w 2011

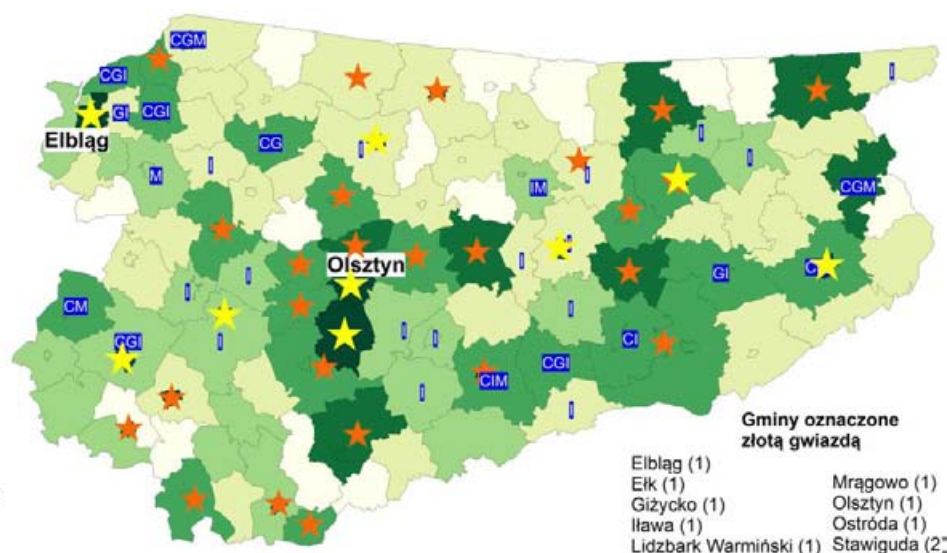
- F
- E
- D
- C
- B
- A

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

- C Przemysł
- G Handel
- I Hotele i restauracje
- M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Źródło: opracowanie własne.

4. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty:

- izby gospodarcze: Warmińsko Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Olsztynie, Morąska Izba Gospodarcza w Morągu, Iławska Izba Gospodarcza, Warmińsko-Mazurska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Olsztynie, "Izba Gospodarcza w Ełku" Ełckie Forum Gospodarcze, Regionalna Izba Gospodarcza Żywności Naturalnej i Tradycyjnej w Olsztynie, Polska Izba Turystyki Oddział Warmińsko – Mazurski w Olsztynie, Warmińsko-Mazurska Izba Przemysłowo-Handlowa w Lidzbarku Warmińskim, Olsztyńska Izba Budowlana,
- stowarzyszenia (w tym centra biznesu): Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”, Giżyckie Stowarzyszenie Gospodarcze, Naczelna Organizacja Techniczna - Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych w Elblągu, Stowarzyszenie Kupców Nowomiejskich Nowe Miasto Lubawskie, Międzynarodowe Centrum Biznesu i Administracji Publicznej w Olsztynie, Gołdapskie Centrum Biznesu Ośrodek Informacyjno – Konsultacyjny,
- inkubatory przedsiębiorczości: Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy UWM w Olsztynie, EINTI – Elbląski Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych, INQBE Inkubator Przedsiębiorczości w Olsztynie, Ełckie Forum Wspierania Samozatrudnienia Bezrobotnych - Inkubator Przedsiębiorczości,
- Parki (technologiczne, naukowo-badawcze, przemysłowe): Elbląski Park Technologiczny, Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku,
- ośrodki doradztwa (w tym: doradztwa personalnego, rolniczego): Okręgowy Ośrodek Rzecznictwa i Doradztwa SITR Sp. z o.o. w Olsztynie, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie,
- instytucje finansowe (fundusze poręczeniowe i gwarancyjne): Regionalny Fundusz Pożyczkowy WMARR S. A. w Olsztynie, Warmińsko Mazurski Fundusz „Poręczenia Kredytowe” sp. z o.o. (Olsztyn, Działdowo), Działdowska Agencja Rozwoju S.A. (Fundusz Pożyczkowy, Fundusz Poręczeniowy, Fundusz Gwarancyjny) , Iławska Fundacja Rozwoju Gospodarczego – Fundusz Poręczeń Kredytowych, Fundusz Poręczeń Kredytowych przy Związku Gmin „Barcja” w Kęrzynie, Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości (Fundusz Pożyczkowy) w Pasłęku, Nidzicka Fundacja Rozwoju „NIDA”, Fundusz Poręczeń Kredytowych przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT w Ostródzie, Fundusze Pożyczkowe Fundacji Rozwoju Regionu Łukty, Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej w Gołdapi (fundusz pożyczkowy),
- inne: Centrum Innowacji i Transferu Technologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie, Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna w Olsztynie, Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług w Olsztynie, Fundacja Rozwoju Regionu Gołdap, Fundacja Rozwoju Regionu Łukta.

Warmińsko Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Olsztynie. Działalność Izby polega m.in. na: reprezentowaniu interesów rzemiosła wobec administracji państwowej, władzy oraz instytucji zagranicznych, promocji regionalnych przedsiębiorstw rzemieślniczych, prowadzeniu usług szkoleniowych na rzecz przedsiębiorców, udzielaniu pomocy instruktażowej, doradczej i informacyjnej, sprawowaniu nadzoru nad przygotowaniem zawodowym w rzemiośle, nadawaniu kwalifikacji czeladniczych i mistrzowskich w zawodzie. W ramach Centrum Kształcenia Zawodowego realizowane są szkolenia i kursy zawodowe umożliwiające zdobycie nowych zawodów, a także podniesienie kwalifikacji zawodowych. (<http://izbarzem.olsztyn.pl/>, 07.11.2013.).

Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”. Celem Stowarzyszenia jest wspomaganie rozwoju gospodarczego, w tym rozwój przedsiębiorczości oraz promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy. W strukturze Stowarzyszenia działa Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości (Fundusz Pożyczkowy) - instrument finansowania zewnętrznego dla mikro i małych przedsiębiorców, umożliwiający otrzymanie wsparcia kapitałowego w formie pożyczki na preferencyjnych warunkach. Z pożyczki mogą skorzystać osoby rozpoczynające działalność gospodarczą oraz mikro i małe firmy. Ośrodek Szkoleniowy prowadzony przez Centrum „CREP” prowadzi szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców z sektora MSP, bezrobotnych, młodzieży, pracowników instytucji rynku pracy, przedstawicieli samorządów (szkolenia dotyczą zdobywania nowych kwalifikacji oraz zmiany zawodu). W ramach Punktu Konsultacyjnego świadczone są bezpłatne usługi informacyjne dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej. (<http://www.screp.pl/news.php>, 07.11.2013.).

Elbląski Park Technologiczny. Oferta Parku obejmuje wynajem powierzchni biurowych, usługowych i laboratoryjnych (Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych, Laboratorium Badań Środowiska Pracy i Emisji, Laboratorium Centrum Metaloznawstwa, Centrum Transferu Technologii Informatycznych, Centrum Technologii Drewna i Mebli), konferencyjnych i szkoleniowych (Centrum Konferencyjno - Szkoleniowe) oraz dzierżawy wolnych obszarów (część terenów Parku znajduje się w SSE). Lokatorzy Parku mogą korzystać z usług doradczych, usług transferu technologii oraz pomocy w pozyskaniu środków finansowych, w tym funduszy unijnych. (www.ept.umelblag.pl/, 07.11.2013.).

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (CIiTT). Centrum proponuje naukowcom, studentom oraz przedsiębiorcom z regionu Warmii i Mazur szeroki zakres usług o charakterze informacyjnym, doradczym, szkoleniowym, a także w zakresie pośrednictwa w nawiązaniu współpracy i transferze technologii. Wsparcie współpracy pomiędzy sferą biznesu i nauki jest realizowane m.in. poprzez: usługi informacyjne i doradcze dotyczące źródeł finansowania przedsięwzięć innowacyjnych (w tym wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorców i naukowców), organizację targów, konferencji i misji gospodarczych oraz gromadzenie i przekazywanie informacji na temat tego typu inicjatyw w Europie, organizację seminariów z udziałem naukowców UWM i przedsiębiorców Warmii i Mazur. CIiTT oferuje przeprowadzenie audytu technologicznego, wsparcie przy opracowaniu oferty lub zapytania technologicznego i przeprowadzeniu procesu transferu technologii. CIiTT proponuje poszukiwanie partnera do współpracy – dostawcy technologii lub odbiorcy innowacyjnego rozwiązania w kraju i za granicą. Ułatwieniem w nawiązywaniu współpracy stanowi dostęp do baz danych UWM w Olsztynie (bazy ofert technologiczno-usługowych UWM, bazy ekspertów, bazy prac dyplomowych oraz wyszukiwarki baz umożliwiającej odnalezienie informacji zawartych we wszystkich

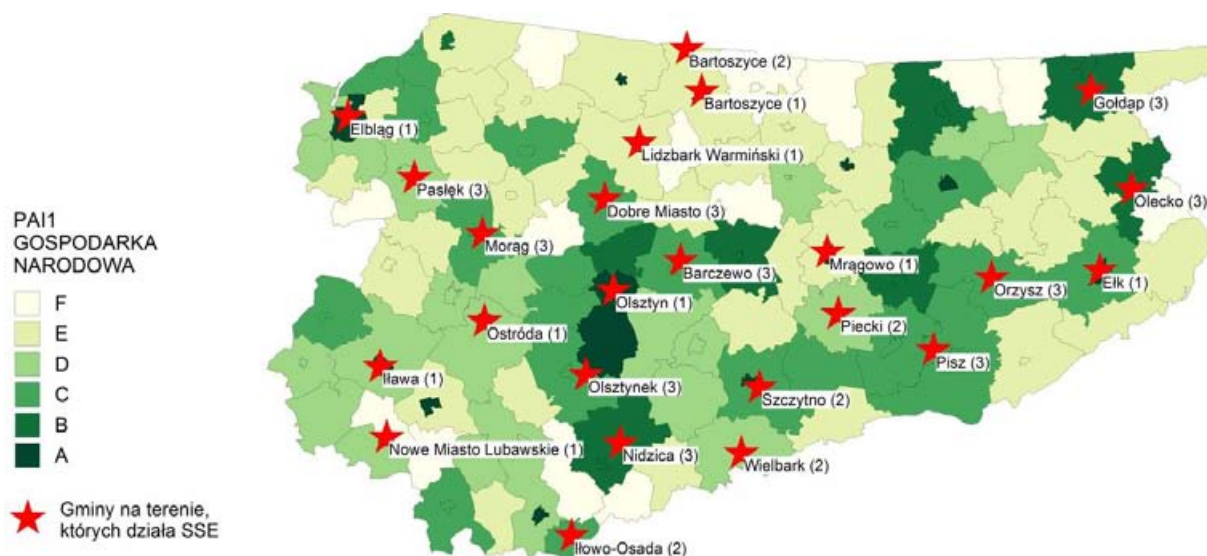
ww. bazach) oraz do międzynarodowej bazy sieci ośrodków Enterprise Europe Network (informacje nt. ofert i zapotrzebowań technologicznych firm i instytucji badawczo rozwojowych z Europy). Zarówno przedsiębiorcy, jak i naukowcy mogą zamieścić w bazie ofertę współpracy. Centrum oferuje wsparcie przedsiębiorczości akademickiej oraz procesu komercjalizacji wyników badań poprzez organizację staży pracowników naukowych w przedsiębiorstwach oraz pracowników/właścicieli przedsiębiorstw w UWM, szkolenia i doradztwo z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o osiągnięcia badawcze (firm typu start-up i spin-off). CliTT organizuje szereg szkoleń dla regionalnych przedsiębiorców sektora MŚP, pracowników UWM w Olsztynie i innych regionalnych jednostek naukowo-badawczych, studentów i absolwentów UWM o tematyce związanej z transferem i komercjalizacją wiedzy i technologii. (www.uwm.edu.pl/ciitt/, 07.11.2013.).

Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie. Oferta Agencji obejmuje m.in. bezpośrednie wspieranie przedsiębiorstw w formie udzielania dotacji i pożyczek na utworzenie nowego przedsiębiorstwa lub rozwój działalności (**Regionalny Fundusz Pożyczkowy WMARR S. A. w Olsztynie**). Fundusz udziela pożyczek dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. W ramach Warmińsko-Mazurskiego Centrum Obsługi Inwestora oferowane są usługi dla inwestorów i eksporterów, w tym m.in. poszukiwanie odpowiednich lokalizacji inwestycji, pomoc w kontaktach z administracją rządową i samorządową, organizowanie współpracy z partnerami zagranicznymi, usługi informacyjne (m.in. na temat zachęt inwestycyjnych, źródeł finansowania współpracy). Na stronie internetowej Centrum działa baza ofert inwestycyjnych oraz baza ofert współpracy. Warmińsko – Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego jest członkiem międzynarodowej sieci Enterprise Europe Network (EEN), w ramach której świadczone są bezpłatne usługi dla przedsiębiorców. W ramach Regionalnego Systemu Wspierania Innowacji Agencja oferuje bezpłatne usługi informacyjne dla przedsiębiorstw obejmujące zagadnienia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz programami i formami wsparcia MSP. (www.wmarr.olsztyn.pl/, 07.11.2013.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie warmińsko-mazurskim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Warmińsko-Mazurska i Suwalska. Do końca 2012 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 9 miast i 15 gmin - zob. rys. 5.

Rys. 6. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1996 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 2,8 mld zł, co stanowi 3% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 7,2 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 4% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Tab. 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2012 r.

Nazwa SSE i podstrefy	Powiat, gmina	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w przychodach lub zatrudnieniu)	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2012 r. w mln zł	Liczba miejsc pracy na koniec 2012 r.
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Iłowo Osada	Powiat działdowski, gmina Iłowo-Osada (2)	brak inwestorów		

Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Pasłęk	Powiat elbląski, gmina Pasłęk (3)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Iława	Powiat iławski, gmina Iława (1)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	0,23	
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Nowe Miasto Lubawskie	Powiat nowomiejski, gmina Nowe Miasto Lubawskie (1)	meble	49,00	224
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Ostróda	Powiat ostródzki, gmina Ostróda (1)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Morąg	Powiat ostródzki, gmina Morąg (3)	meble	19,23	130
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Elbląg	Powiat m.Elbląg, gmina Elbląg (1)	meble	106,08	385
Suwałska SSE/ Podstrefa Elk	Powiat elcki, gmina Elk (1)	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji , wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,	334,58	1 246
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Olecko	Powiat olecki *, gmina Olecko (3)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Orzysz	Powiat piski, gmina Orzysz (3)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Pisz	Powiat piski, gmina Pisz (3)	brak inwestorów		
Suwałska SSE/ Podstrefa Gołdap	Powiat gołdapski *, gmina Gołdap (3)	papier i wyroby z papieru, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	136,50	793
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Bartoszyce	Powiat bartoszycki, gmina Bartoszyce (1)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, meble,	50,60	403
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Bartoszyce	Powiat bartoszycki, gmina Bartoszyce (2)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Lidzbark Warmiński	Powiat lidzbarski, gmina Lidzbark Warmiński (1)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1,01	
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Mrągowo	Powiat mrągowski, gmina Mrągowo (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	74,70	287
Warmińsko-Mazurska	Powiat mrągowski, gmina	brak inwestorów		

SSE/ Podstrefa Piecki	Piecki (2)			
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Nidzica	Powiat nidzicki, gmina Nidzica (3)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, meble,	1,51	
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Barczewo	Powiat olsztyński, gmina Barczewo (3)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Dobre Miasto	Powiat olsztyński, gmina Dobre Miasto (3)	chemikalia i wyroby chemiczne, meble,	81,05	603
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Olsztynek	Powiat olsztyński, gmina Olsztynek (3)	brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Olsztyn	Powiat szczycieński, gmina Szczytno (2)	artykuły spożywcze	88,63	492
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Wielbark	Powiat szczycieński, gmina Wielbark (2)	meble	260,84	1 181
Warmińsko-Mazurska SSE/ Podstrefa Szczytno	Powiat m.Olsztyn, gmina Olsztyn (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	1 620,62	1 435

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Największa pod względem wartości inwestycja została zrealizowana na terenie Olsztyn przez firmę Michelin Polska S.A., producenta opon. W regionie skoncentrowała się również branża meblarska: Fabryka Mebli SZYNAKA sp. z o.o., DFM sp. z o.o. Fabryka Mebli Taranko Aleksander Taranko.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- Wykorzystujących bazę surowcową i kadrową województwa, szczególnie projektów, które przyczynia się do rozwoju klastra meblarskiego, a także realizujących innowacyjne projekty produkcyjne i usługowe, podnoszące konkurencyjność regionu, w przypadku Suwalskiej SSE,
- z branży drzewnej, maszynowej, elektronicznej oraz biotechnologii, gwarantujących tworzenie miejsc pracy w dziedzinach, w których województwo dysponuje dużym potencjałem kadrowym oraz zapleczem okołobiznesowym i naukowym, wspierających rozwój klastra przetwórstwa mięsa wołowego i stolarki okiennej oraz firm zainteresowanych transferem wiedzy innowacyjnej do przemysłu, w przypadku Warmińsko-Mazurskiej SSE.

Gmina na 5

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron

internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking Gmina na 5!, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A wg rankingu PAI 2010.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 90 gmin, z czego 2 z terenu województwa warmińsko-mazurskiego (tab. 5).

Tabela 5. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego nagrodzone tytułem Gminy na 5!

Lokata w rankingu	Gmina	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
8	Lubawa (1)	6,5	13,0	9,0	28,5
65	Giżycko (1)	12,0	9,0	0,0	21,0

Źródło: Opracowanie własne.

Tym, co wyróżnia strony internetowe omawianych gmin jest obecność na portalach społecznościowych oraz wersje obcojęzyczne (w przypadku Giżycka) oraz uporządkowane informacje dla inwestorów (Lubawa). Na wyróżnienie zasługuje też poziom korespondencji. Każdy z urzędów przesłał wyczerpujące informacje na zadane pytania oraz wyraził gotowość dalszej pomocy. W przypadku Lubawy, gotowość bezpośredniego kontaktu została potwierdzona również w mailu w języku angielskim.

5. Mocne i słabe strony województwa

Województwo warmińsko-mazurskie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa warmińsko-mazurskiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Mikroklimat zasoby pracy klasa C Mikroklimat społeczny klasa C Rentowność majątku trwałego klasa C	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat administracja klasa D

	Mikroklimat innowacyjność klasa E Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Rentowność przedsiębiorstw klasa E Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa D
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa C Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa E Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat administracja klasa D Mikroklimat innowacyjność klasa E Rentowność majątku trwałego klasa E Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa F Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa F
Przemysł pracochłonny	
	Mikroklimat zasoby pracy klasa E Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D Mikroklimat społeczny klasa D Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa E Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa F Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa F
Handel	
Mikroklimat zasoby pracy klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat społeczny klasa D Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa D Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa F Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa F
Turystyka	
Mikroklimat społeczny klasa B Mikroklimat administracja klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa D Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D Mikroklimat rynkowy klasa E Rentowność majątku trwałego klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa D
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Mikroklimat zasoby pracy klasa C Mikroklimat społeczny klasa C Mikroklimat administracja klasa C Rentowność majątku trwałego klasa C	Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat innowacyjność klasa D Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa F Samofinansowanie jst klasa E Nakłady inwestycyjne klasa E

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

Podsumowanie

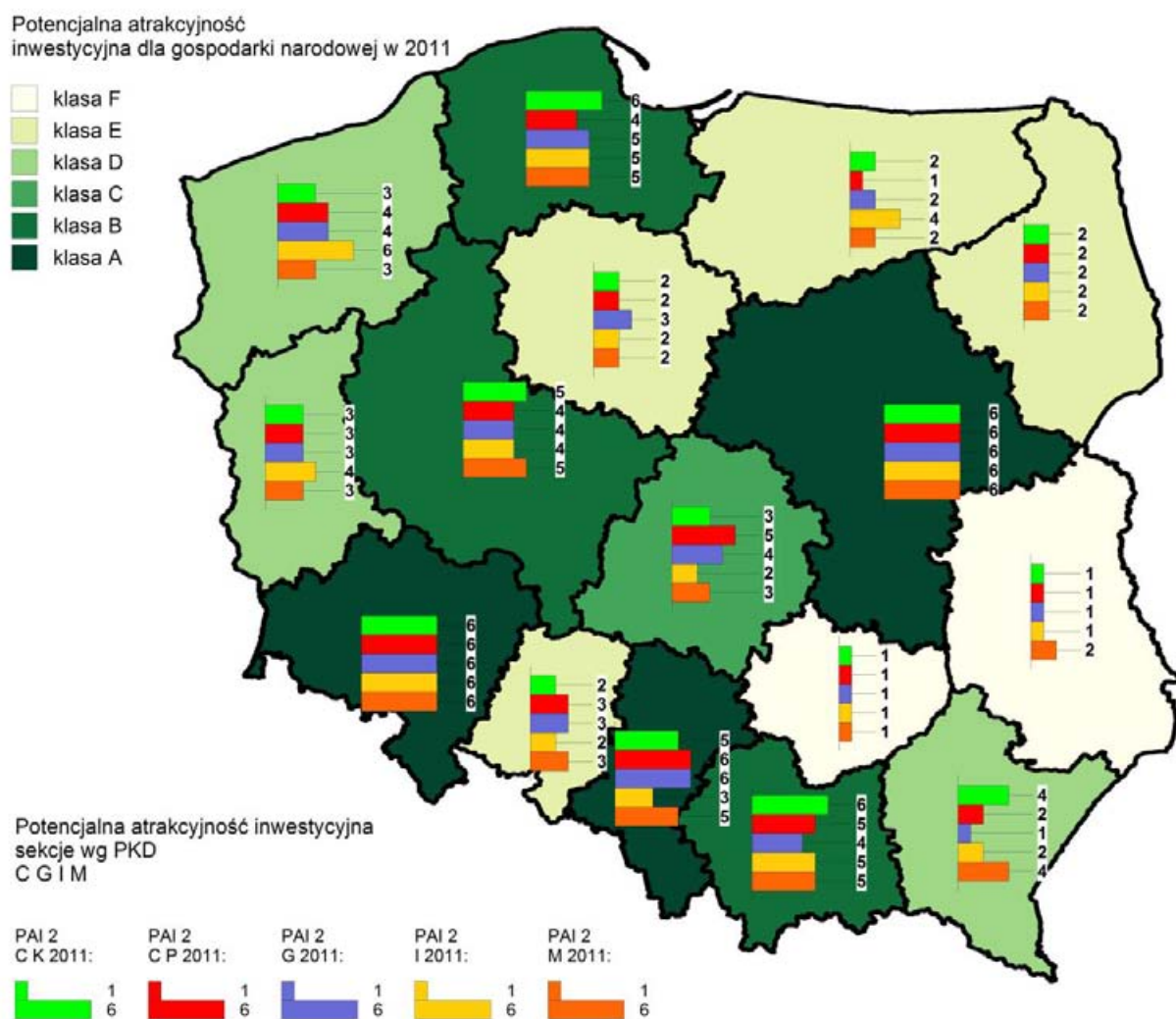
Lokomotywami rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego są miasta na prawach powiatu: Olsztyn i Elbląg oraz powiaty ziemskie: elcki, mrągowski, węgorzewski i giżycki, jak również powstałe w tym regionie specjalne strefy ekonomiczne.

W związku z konkurencyjnością średnich i dużych przedsiębiorstw województwo jest predestynowane do **tworzenia klastrów międzyregionalnych**, zwłaszcza w takich sektorach, jak: produkcja artykułów spożywczych, produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania, produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana, produkcja mebli, produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych.

Może także rozwijać **inteligentne specjalizacje** na bazie konkurencyjnych dużych i średnich przedsiębiorstw **w sektorze-średnio wysokiej techniki**: produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana, a także **w sektorach niskiej techniki**: produkcja artykułów spożywczych, produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz korka, produkcja mebli. Województwo cechuje także konkurencyjność średnich i dużych przedsiębiorstw z sektora **usług rynkowych opartych na wiedzy**, takich jak: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne, działalność detektywistyczna i ochroniarska.

ANEKS

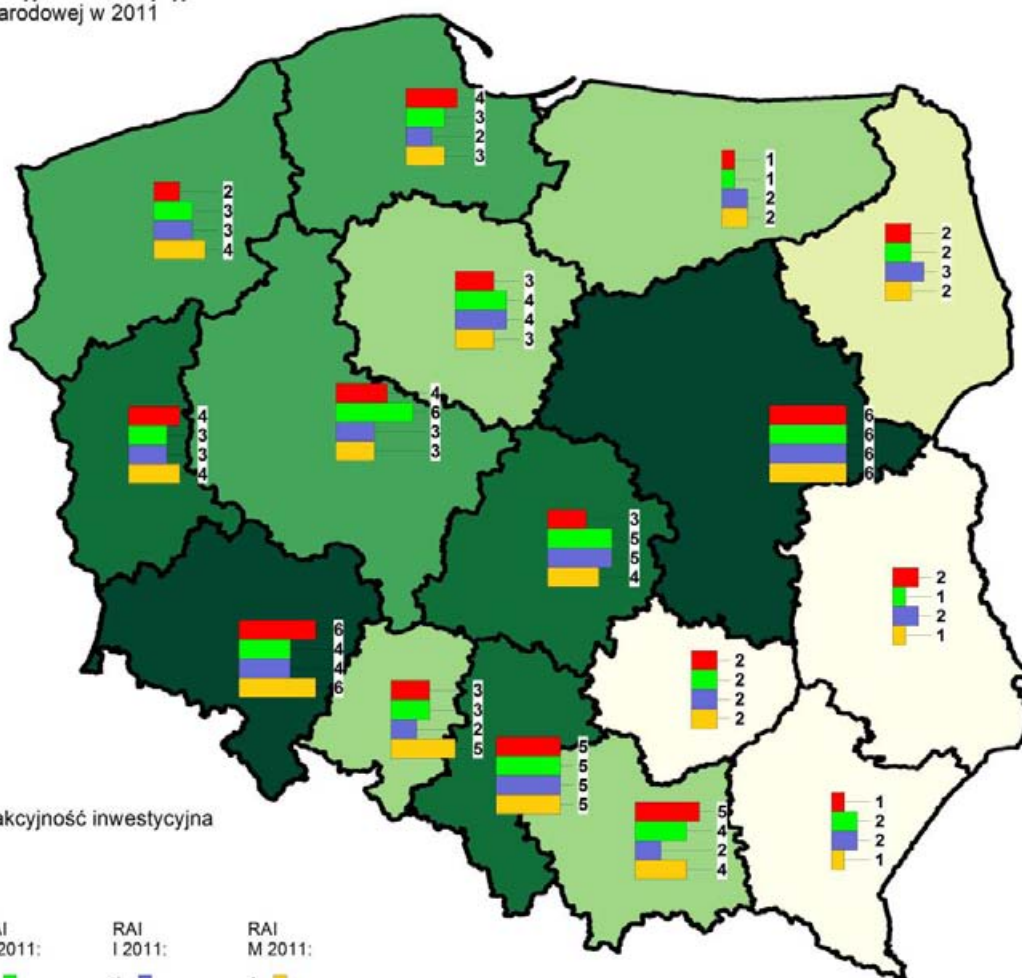
Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna
dla gospodarki narodowej w 2011

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiorne zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	D	F	D	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	E	D	E	B	A	F	E	B	D
RAI GN	A	D	F	B	B	D	A	D	F	E	C	B	F	D	C	C
PAI1 C	A	D	F	D	C	C	A	D	E	F	B	A	F	E	B	B
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	A	A	E	C	E	A	B	F	E	B	D
PAI2 C PRACA	A	E	F	D	B	B	A	D	E	E	C	A	F	F	C	C
RAI C	A	D	E	C	D	B	A	D	F	E	C	B	E	F	C	E
PAI1 G	A	F	F	B	E	B	A	D	D	F	A	C	F	C	C	B
PAI2 G	A	D	F	D	C	C	A	D	F	E	B	A	F	E	C	C
RAI G	C	C	F	D	B	C	A	D	E	E	D	B	E	F	A	D
PAI1 I	B	E	F	C	E	B	A	E	E	E	A	C	F	C	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	C	C	E	D	B	E	A	E	E	D	E	B	E	E	D	D
PAI1 M	A	E	F	D	D	C	A	D	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 M	A	E	E	D	D	B	A	D	C	E	B	B	F	E	B	D
RAI M	A	D	F	C	C	C	A	B	F	E	D	B	E	E	D	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. Ocena atrakcyjności na podstawie unijnego wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI UE w roku 2011

	Mikroklimat Kapitał Ludzki	Mikroklimat Rynkowy	Mikroklimat Innowacyjność	Wskaźnik syntetyczny
Dolnośląskie	B	D	D	D
Kujawsko-Pomorskie	B	E	F	E
Lubelskie	B	F	E	F
Lubuskie	A	F	E	E
Łódzkie	A	E	E	E
Małopolskie	C	E	E	E
Mazowieckie	A	C	B	B
Opolskie	C	F	E	F
Podkarpackie	C	F	E	F
Podlaskie	B	F	E	F
Pomorskie	B	D	D	D
Śląskie	B	D	E	D
Świętokrzyskie	A	F	F	F

Warmińsko-Mazurskie	B	F	E	F
Wielkopolskie	A	E	E	E
Zachodniopomorskie	C	E	E	E

Źródło: opracowanie własne na podstawie obliczeń H. Godlewskiej-Majkowskiej i M. Czerneckiego, wykonanych w ramach realizacji badania statutowego: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów a lokalizacja przedsiębiorstwa w gospodarce globalnej* (zespół: dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska prof. SGH – kierownik badania, dr P. Bartoszczuk, dr P. Zarębski, mgr M. Typa, mgr M. Czernecki).

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa warmińsko-mazurskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_G N	PAI1_G N_klasy	PAI1_C klasy	PAI1_G klasy	PAI1_I klasy	PAI1_M - klasy
Olsztyn	0,348	A	A	A	A	A
Elbląg	0,300	A	A	B	C	A
Powiat ełcki	0,257	C	C	C	B	C
Powiat mrągowski	0,253	C	C	C	A	C
Powiat węgorzewski	0,241	C	C	D	B	D
Powiat giżycki	0,240	C	C	C	B	C

Źródło: jak do tab. 1.

Tabela 4. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa warmińsko-mazurskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_G N	PAI1_GN - klasy	PAI1_C - klasy	PAI1_G _klasy	PAI1_I - klasy	PAI1_M - klasy
Ostróda (1)	0,289	A	A	A	A	A
Kętrzyn (1)	0,278	A	A	A	B	A
Działdowo (1)	0,278	A	A	A	B	A
Szczytno (1)	0,271	A	A	A	C	A
Ełk (1)	0,265	A	A	A	A	A
Iława (1)	0,264	A	A	A	A	A
Olsztyn (1)	0,264	A	A	A	A	A
Mrągowo (1)	0,263	A	A	A	A	A
Bartoszyce (1)	0,260	A	A	A	C	A
Giżycko (1)	0,253	A	A	A	A	A
Górowo Iławeckie (1)	0,251	A	A	A	B	A
Elbląg (1)	0,248	A	A	A	A	A
Lidzbark Warmiński (1)	0,248	A	A	A	A	A
Lubawa (1)	0,235	A	A	A	B	A
Stawiguda (2)	0,234	A	A	A	A	A
Nowe Miasto Lubawskie (1)	0,214	B	B	A	B	B
Nidzica (3)	0,214	B	B	C	C	A
Węgorzewo (3)	0,210	B	B	C	C	B
Braniewo (1)	0,210	B	B	B	D	A

Dywity (2)	0,209	B	B	B	B	A
Biskupiec (3)	0,206	B	B	C	C	A
Mikołajki (3)	0,201	B	B	C	A	C
Gołdap (3)	0,200	B	C	C	C	B
Olecko (3)	0,199	B	C	C	D	B
Gietrzwałd (2)	0,195	C	C	B	A	B
Pisz (3)	0,195	C	C	C	C	B
Giżycko (2)	0,194	C	C	C	B	C
Morąg (3)	0,193	C	C	C	C	C
Frombork (3)	0,192	C	B	C	A	C
Świątajno (2)	0,191	C	C	C	C	D
Iłowo-Osada (2)	0,191	C	C	B	C	C
Olsztynek (3)	0,190	C	C	C	C	C
Barczewo (3)	0,190	C	C	C	B	C
Dobre Miasto (3)	0,189	C	C	C	B	B
Lidzbark (3)	0,187	C	C	C	C	C
Jonkowo (2)	0,186	C	C	C	B	B
Ryn (3)	0,185	C	C	C	C	C
Tolkmicko (3)	0,185	C	C	C	B	D
Ełk (2)	0,183	C	C	D	C	C
Młynary (3)	0,182	C	C	C	C	D
Orneta (3)	0,180	C	C	C	D	D
Ruciane-Nida (3)	0,179	C	C	D	B	D
Susz (3)	0,179	C	C	D	D	C
Orzysz (3)	0,179	C	D	C	C	D
Szczytno (2)	0,178	C	C	D	C	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2013).